



Guía Docente				
Datos Identificativos			2011/12	
Asignatura (*)	Intervención psicolóxica e prevención das dificultades de aprendizaxe	Código	652G01022	
Titulación	GRAO EN EDUCACIÓN INFANTIL			
Descriptor				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma				
Prerrequisitos				
Departamento	Psicología Evolutiva e da Educación			
Coordinación	Gonzalez Seijas, Rosa Maria	Correo electrónico	rosa.maria.gonzalez.seijas@udc.es	
Profesorado	Gonzalez Seijas, Rosa Maria	Correo electrónico	rosa.maria.gonzalez.seijas@udc.es	
Web				
Descrición xeral				

Competencias da titulación	
Código	Competencias da titulación
A1	Comprender os procesos educativos e de aprendizaxe no período de 0-6, no contexto familiar, social e escolar.
A2	Coñecer os desenvolvementos da psicoloxía evolutiva da infancia nos períodos 0-3 e 3-6.
A3	Coñecer os fundamentos de atención temperá.
A4	Recoñecer a identidade da etapa e as súas características cognitivas, psicomotoras, comunicativas, sociais, afectivas.
A7	Identificar dificultades de aprendizaxe, disfuncións cognitivas e as relacionadas coa atención.
A10	Crear e manter lazos de comunicación coas familias para incidir eficazmente no proceso educativo.
A16	Identificar trastornos no sono, a alimentación, o desenvolvemento psicomotor, a atención e a percepción auditiva e visual.
A18	Detectar carencias afectivas, alimenticias e de benestar que perturben o desenvolvemento físico e psíquico adecuado dos estudantes.
A21	Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo na aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.
A23	Comprender que a observación sistemática é un instrumento básico para poder reflexionar sobre a práctica e a realidade, así como contribuír á innovación e á mellora en educación infantil.
A41	Fomentar experiencias de iniciación ás tecnoloxías da información e a comunicación.
A42	Coñecer o currículo de lingua e lectoescritura desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.
A43	Favorecer as capacidades da fala e da escritura.
A44	Coñecer e dominar técnicas de expresión oral e escrita.
A46	Comprender o paso da oralidade á escritura e coñecer os diferentes rexistros e usos da lingua.
A47	Coñecer o proceso de aprendizaxe da lectura e a escritura e o seu ensino.
A50	Coñecer e utilizar adecuadamente recursos para a animación á lectura e á escritura.
A55	Saber utilizar o xogo como recurso didáctico, así como deseñar actividades de aprendizaxe baseadas en principios lúdicos.
A61	Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e, en particular, de ensino e aprendizaxe mediante o dominio de técnicas e estratexias necesarias.
A63	Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica.
A65	Regular os procesos de interacción e comunicación en grupos de estudantes de 0-3 anos e de 3-6 anos.
A66	Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social.
B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa e espírito emprendedor.
B5	Traballar de forma colaborativa.
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B10	Capacidade de análise e síntese.
B15	Capacidade para asumir a necesidade dun desenvolvemento profesional continuo, a través da reflexión sobre a propia práctica.



B22	Creatividade ou capacidade para pensar as cousas desde diferentes perspectivas, ofrecendo novas solucións aos problemas.
B24	Recoñecemento e respecto á diversidade e á multiculturalidade.
B25	Utilización das TIC no ámbito de estudo e do contexto profesional.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)		Competencias da titulación	
Comprender os procesos educativos e de aprendizaxe no período de 0-6, no contexto familiar, social e escolar.	A1		
Coñecer os desenvolvementos da psicoloxía evolutiva da infancia nos períodos 0-3 e 3-6.	A2		
Coñecer os fundamentos de atención temperá	A3		
Recoñecer a identidade da etapa e as súas características cognitivas, psicomotoras, comunicativas, sociais, afectivas.	A4		
Identificar dificultades de aprendizaxe, disfuncións cognitivas e as relacionadas coa atención	A7		
Crear e manter lazos de comunicación coas familias para incidir eficazmente no proceso educativo	A10		
Identificar trastornos no sono, a alimentación, o desenvolvemento psicomotor, a atención e a percepción auditiva e visual.	A16		
Detectar carencias afectivas, alimenticias e de benestar que perturben o desenvolvemento físico e psíquico adecuado dos estudantes.	A18		
Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo na aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.	A21		
Comprender que a observación sistemática é un instrumento básico para poder reflexionar sobre a práctica e a realidade, así como contribuír á innovación e á mellora en educación infantil	A23		
Coñecer o currículo de lingua e lectoescritura desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.	A42		
Fomentar experiencias de iniciación ás tecnoloxías da información e a comunicación	A41		
Favorecer as capacidades da fala e da escritura.	A43		
Coñecer e dominar técnicas de expresión oral e escrita	A44		
Comprender o paso da oralidade á escritura e coñecer os diferentes rexistros e usos da lingua.	A46		
Coñecer o proceso de aprendizaxe da lectura e a escritura e o seu ensino.	A47		
Coñecer e utilizar adecuadamente recursos para a animación á lectura e á escritura	A50		
Saber utilizar o xogo como recurso didáctico, así como deseñar actividades de aprendizaxe baseadas en principios lúdicos.	A55		
Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e, en particular, de ensino e aprendizaxe mediante o dominio de técnicas e estratexias necesarias	A61		
Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica	A63		
Regular os procesos de interacción e comunicación en grupos de estudantes de 0-3 anos e de 3-6 anos.	A65		
Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social.	A66		
Resolver problemas e tomar decisións de forma efectiva.		B10	
Traballar de forma autónoma con iniciativa e espírito emprendedor		B4	
Traballar de forma colaborativa.		B5	
Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional		B6	
Capacidade para asumir a necesidade dun desenvolvemento profesional continuo, a través da reflexión sobre a propia práctica.		B15	
Creatividade ou capacidade para pensar as cousas desde diferentes perspectivas, ofrecendo novas solucións aos problemas		B22	
Recoñecemento e respecto á diversidade e á multiculturalidade.		B24	
Utilización das TIC no ámbito de estudo e do contexto profesional.		B25	
Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.			C8



Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común			C4
---	--	--	----

Contidos	
Temas	Subtemas
1-INTRODUCCIÓN	-Evaluación e intervención en la Educación Infantil -Tipos de prevención.
2- PREVENCIÓN DE TRASTORNOS FUNCIONALES DEL HABLA.	-Concepto. -Componentes que determinan las alteraciones del habla. -Prevención en los problemas del habla.
3-VARIABLES SOCIO-EMOCIONALES Y COGNITIVO-MOTIVACIONALES Y PROCESOS COGNITIVOS EN LAS DA	-Variables del sujeto, variables del contexto y variables de la actividad. -Características de los niños con DA. -Variables psicomotrices -Procesos cognitivos : Percepción, atención, memoria.
4-LAS DIFICULTADES EN LOS APRENDIZAJES BASICOS.	-Concepto. Clasificación. -Prevención de las dificultades en el aprendizaje de la lectura. -Prevención de las dificultades en el aprendizaje de la escritura. -Prevención de las dificultades en el aprendizaje de las matemáticas.
5- NUEVAS TECNOLOGÍAS Y LA PREVENCIÓN DE LAS DIFICULTADES EN EL APRENDIZAJE.	-Las nuevas tecnologías de la información y la comunicación y la prevención de las dificultades en el aprendizaje.

Planificación			
Metodoloxías / probas	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	2	0	2
Estudo de casos	6	30	36
Lecturas	5	25	30
Proba mixta	2	8	10
Traballos tutelados	6	24	30
Presentación oral	3	9	12
Obradoiro	5	20	25
Atención personalizada	5	0	5
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado			

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	Se realizarán actividades de presentación y conocimiento tanto de la guía docente como del grupo-clase para la introducción de la materia
Estudo de casos	Se realizarán análisis de supuestos prácticos que acercarán a los alumnos/as a la realidad educativa en educación infantil.
Lecturas	Por grupos deberán elegir un artículo científico reciente sobre los precursores tempranos de la lectura y deberán presentarlo a todo el grupo dando a conocer los objetivos, metodología y conclusiones del trabajo que se expone.
Proba mixta	La prueba de evaluación final será una prueba mixta que combine preguntas de respuesta corta, pregunta abierta, de múltiples opciones y análisis de una situación de aula.
Traballos tutelados	En grupos deberán elaborar materiales de instrucción para prevenir las dificultades en la lectura. Estos trabajos serán orientados por el profesor en sus diferentes fases.
Presentación oral	Por grupos, presentarán ante sus compañeros tanto los materiales elaborados como el análisis de las lecturas seleccionadas.



Obradoiro	Se realizarán talleres que orientarán los trabajos en las diferentes fases.
-----------	---

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos Traballos tutelados Proba mixta	Tanto el estudio de casos, los trabajos tutelados y la prueba mixta tendrá orientación individual o en pequeños grupos según demanda de los alumnos pero todos deben pasar al menos una vez en el cuatrimestre por una tutoría que permita aclarar y acordar criterios de valoración.

Avaliación		
Metodoloxías	Descrición	Cualificación
Estudo de casos	entrega de casos en tiempo y forma acordada.	20
Traballos tutelados	Elaboración y presentación de materiales según los procesos analizados en clase, adecuados a los niños a los que van dirigidos.	20
Proba mixta	La primera parte, evaluará conceptos (teórica) y la segunda evaluará la aplicación de esos conceptos (práctica). La nota será la media de las dos partes.	60

Observacións avaliación

Fontes de información	
Bibliografía básica	- González Seijas, R.M. y Cuetos, F. (2008). Actividades para el aprendizaje de la lectura y de la escritura.. Madrid: Cepe. - Defior, S., Gallardo, J., Ortúzar, R. (2004). Aprendiendo a leer. Materiales de apoyo.. Málaga: Aljibe. - Molina, S. (2000). Como prevenir las dificultades en el aprendizaje de la lectura.. Málaga: Aljibe - Salvador, F. (2000). Como prevenir las dificultades en la expresión escrita.. Málaga: Aljibe - Jiménez González, J. y Ortiz González M.R. (2008). Conciencia fonológica y aprendizaje de la lectura: Teoría, evaluación e intervención.. Madrid, Síntesis - Beltrán, J., López, C. y Rodríguez, E. (2008). Precursores tempranos de la lectura.. libro de actas - Cuetos, F. (2009). Psicología de la Escritura.. Madrid, Wolters Kluwer - Cuetos, F. (2008). Psicología de la lectura.. Madrid, Wolters Kluwer - Carroll, J., Snowling, M., Hulme, CH., y Stevenson, J. (2003). (2003). The development of phonological awareness in preschool children.. Developmental Psychology, 29, - Cassidy, M. y Gregory, A. (2005). The impact of an early literacy intervención: Where are the children now?. Literacy Teaching and learning
Bibliografía complementaria	

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Psicoloxía do desenvolvemento de 0 a 6 anos/652G01004
Psicoloxía da aprendizaxe en contextos educativos/652G01007
Observacións



(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías